

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De 5. Beatitudine quæ est misericordia. Beati misericordes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

FERIA SEXTA.
DE QUINTA BEATITUDINE, QUAE EST
MISERICORDIA.

Beati Misericordes. Matth. 5.

RATIO EST, Quia Beati sunt illi qui misericordiam consequentur.
Sed misericordes misericordiam consequentur.
Ergo illi sunt Beati: & nos esse oportet misericordes.

I. PUNCTUM.

Serm. 1 in
festo San-
ctorum
omnium.

QVID potest esse omnis iustitia nostra coram Deo, ait S. Bernardus, Nonne juxta Prophetam, velut pannus menstruatus reputabitur: & si districtè iudicetur, iniustitia invenietur omnis iustitia nostra, & minus habens? quid ergo de peccatis erit, quando ne ipsa quidem pro se poterit respondere iustitia? Propterea obnixè cum Propheta clamantes, non intres in iudicium cum servo tuo, Domine, tota humilitate ad misericordiam recurramus, qua sola potest salvare animas nostras: & sollicitè pensemus quod sequitur: Beati Misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.

Primò quidem quàm sint beati qui misericordiam consequentur, ita evidenter patet, ut indigni essent misericordià, qui se beatos non crederent dum eam consequentur. Nam si beatitudo consideretur ut est opposita miseriæ, quid miserius quàm quod opponitur divinæ misericordiæ non obtentæ? ac proinde quid beatis obtentæ misericordiæ? Vide accuratè quid sit non obtinere à Deo misericordiam: nempe esse in tali statu peccati, ut nunquam inde emergas, sed in eo moriaris atque in inferno sepeliaris. Potestne cogitari par in mundo miseria? quando ipsum solum esset peccatum non remissum: quid peccato miserius? non paupertas, non infamia, non morbus, non ipsa mors, aut ipse etiam tormentorum locus, infernus, si absque peccato subsisteret: Abominatio desolationis est peccatum, & extremum malorum omnium, à quo cum liberentur, qui misericordiam consequentur, nonne ipsi Beati, & omnium mortalium beatissimi sunt censendi?

Matth. 24.

Quid sentires de anima soluta corpore, aut quid ipsa de se sentiret, si ad inferos condemnata vel jam jam præcipitanda, revocaretur in corpus & in hanc vitam, ut in gratiam Dei rediret, & æternam sibi beatitudinem compararet? Nonne se sælicem, nonne se beatam prædicaret? At nonne est æquale beneficium si quis peccato suo condemmandus misericordiam consequitur, ne pereat; sed ut habeat vitam æternam? Nonne sic agnoscebat vir ille qui misericordiam à Domino erat consecutus: Confitebor tibi Domine Deus meus, in toto corde meo: & glorificabo nomen tuum in æternum: quia misericordia tua magna est super me, & eruisisti animam meam ex inferno inferiori.

Pf. 95.

Quàm multi alii Reges & Prophetæ misericordiam consequi voluerunt, & non sunt consecuti? Orabas scelestus Antiochus Dominum, à quo non esset misericordiam consecutus. Et multis Prophetis dicitur à Domino: Quia nunquam novi vos, discedite à me, qui operamini iniquitatem. Tibi autem tot iniquitatum reo, tibi peccatorum hominum pessimo, si quando post mortem dicatur, veni dilecte mi, intra in gaudium Domini tui, quale putas illud bonum? quale illud crederes esse beneficium? At nunquam tibi dicitur nisi prius misericordiam consequaris! Illa una gratiam obtinet, & obtentæ gratiæ in æternam introducitur beatitudinem: unde non minus certum est Beatos esse qui misericordiam, quàm qui regnum cœlestis consequuntur.

2. Macch.

Matth. 7.

Misericordias Domini in æternum cantabo. Nisi quia Dominus adjuvit me, paulo minus habitasset in inferno anima mea.

Pf. 98.

Pf. 93.

II. PUNCTUM.

SED misericordes misericordiam consequentur, Non est probatio certior quàm ab ipso misericordiarum Domino: cum enim ipsi liberum sit præstare misericordiam vel negare cui voluerit; cuius potius concedat quàm al-

teri.

teri, quis illo certius norit? At cum ipse toties asserat in Scripturis se misericordi facturum misericordiam, quis dubitet nisi qui Christo non credat?

Auc. 6.

Audi verò quàm id apertè & profusè dicat: *Estote misericordes sicut & pater vester misericors est. Nolite iudicare, & non iudicabimini, nolite condemnare, & non condemnabimini: Dimittite & dimittentur vobis, mensuram bonam, & confertam & coagulatam & superfluentem dabunt in sinum vestrum. Eadem quippe mensura qua mensi fueritis, remetietur vobis.* ORDO quodammodo, ait S. Gregorius Nyssenus, in *veritur, ut audeamus sperare futurum ut Deus nostra facta imitetur; ut dicas, quod ego feci, Domine fac: solvi, solve; dimisi dimitte: Sed tamen quid clarius? quid expressius verbis Domini? Aut ne quid in his etiam difficultatis latere videatur, sic omnes ad unum Patres ea interpretantur, ut quod sonant, hoc plane significet, nec quidquam aliud figuratum aut involutum sublit. A nobis, inquit S. Chrysostomus, tota hac res sumit exordium: futurum de nobis, in nostra est potestate iudicium, ipsum reum, Dominum Christus fecit esse sententia. Sic S. Chrysologus: Humanam misericordiam Deus petit ut largiatur divinam. Est in caelis misericordia ad quam per terrenas misericordias pervenitur. Domine, inquit, in caelo misericordia tua. Dicitur causam in iudicio Dei, patronam tibi misericordiam per quam liberari possis, assume. Qui de patrocinio misericordia certus est, de venia sit securus, de absolutione non dubites. Misericordia non solum causam praevenit, & anticipat cognitionem, sed etiam sententiam, revocat, absolvit addictos.*

Serm. 8.
de le. un.
& elem.1. 2. 9. 113.
9. 4.

Sanctus denique Thomas qui res ad amissimam exigat, sit instar omnium: sic autem ait actum misericordiae operari in iustificatione seu in divina consequenda misericordia, ut & praecedat, comitetur, & sequatur ipsam iustificationem. Praecedat scilicet & comitatur, per modum, inquit, preparationis, in quantum misericordes misericordiam consequuntur: sequitur verò per modum satisfactionis, in quantum poena peccati post remissionem remanens culpa per ipsam etiam misericordiam actam dissolvitur; unde est illud Tobiae, elemosyna ab omni peccato, & à morte liberat, & non patitur animam ire in tenebras. Satinne vides quomodo misericordes divinam consequantur misericordiam?

Tob. 4.

III. PUNCTUM.

BEATI sum igitur misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequuntur: & quoniam ipse est Dominus misericordiae, qui hoc promittit & qui tam verax & certus est in promissis, ut de his nemo fidelis dubitare possit. In repromissione Dei non habita vit diffidentia, sed confortatus est fide, danti gloriam Deo, planissime sciens, quia quaecumque promissis, potens est & facere. Sic de fidelium patre Abrahamo Apostolus, quem nos omnes imitemur in quibuslibet divinis verbis & promissis inconcussè credeatis.

Rom. 4.

Sed quia non tam huc agitur de veritate speculativa quàm practica, inquirendum nobis potius est, utrum simus misericordes quàm utrum misericordes misericordiam consequantur. Vide quid sit esse misericordem: ubi, quâdo, & quo modo virtus est exercenda; quid in hoc genere peccet: quid remedii: quid perfectius fieri possit: quale motivum ut misericordiam consequaris, quanta sit tibi opus misericordia pro tot commissis delictis, pro tot debitis poenis, pro tot periculis evitandis.

Adde verò quod est maxime perpendendum in hac materia, non modò misericordiam promittitur misericordia, sed ita simul promissioni comminatio jungitur, ut nisi quis sit misericors, nunquam speret misericordiam. Si dimiseris hominibus peccata eorum, inquit Dominus, dimittet & vobis Pater caelestis delicta vestra. Si autem non dimiseritis hominibus, nec pater vester dimittet vobis peccata vestra; Unde S. Augustinus, Induxit nobiscum Deus pactum & placitum, firmumque chirographum ut dicamus, sicut & nos. Qui vult dicere efficaciter, dimitte nobis debita nostra, oportet quod dicat veraciter, & nos dimittimus.

Matth. 6.

Quod si dicas de te parva tecum agi, parum esse quod petitur aut quod negatur, respondet idem S. Augustinus, quia parvum est quod datur, l. contra magna impietate non datur. Iudicium sine misericordia illi qui non fecit misericordiam. Non legis & tremis ad haec verba? Non spectatur quid feceris, sed quid non feceris. Non inquitur quoties misericordiam feceris: sed quoties illam negaveris. Vix est ullus qui non aliquam aut qui non aliquoties faciat misericordiam, sed si recuset facere cum deberet; hoc est quod divino & tremendo subjacet iudicio. O quàm multis id dicitur: Misericordia vestra quasi nubes matutina, & quasi ros mane pertransiens. Prudèes virgines acceperunt oleum in vasis suis cum lapidibus quibus

Iac. 2.

Osea 6.

Matt. 15.

quibus verò vel ad horam defecit oleum, fatuæ
didi sunt & reprobatae.
Vide infra in hac parte, Hebd. 6. & Dominica

12. Necnon in 4. parte, Dominica 21. & postre-
ma Hebdomada.

SABBATO. DE SECUNDA BEATITVDINE, QUÆ EST MUNDITIES CORDIS.

Beati mundo corde. Matth. 5.

RATIO EST, Quia Beati sunt qui Deum vi-
debunt.
Sed qui mundo sunt corde, Deum videbunt.
Ergo illi beati: & amanda est illa cordis mundi-
ties.

I. PUNCTUM.

QUANTA esset facilitas explicandæ
hujus sextæ Beatitudinis de æterna fe-
licitate: tanta fortè est difficultas ejus-
dem declarandæ de hac præfenti vita,
quod tamen hujus considerationis est institu-
tum declarare, sicut revera est quod, qui mun-
do sunt corde, jam ex hac vita, vident Deum
præfentem quo videri potest modo præfens in
suis creaturis, & propterea sunt Beati.

Et quidem primum quàm sint Beati qui sic vi-
dent Deum, tripliciter explicari potest, secu-
dum triplicem animæ facultatem quam exer-
cent in recolenda Dei præfentia. Prima est me-
moria seu cogitatio Dei præfentis, quando hoc
solum esset quod cogitatur Deus præfens &
quodammodo præfens qualicumque creatu-
ra: mirum quantum lætificet; unde in Psal-
mis David, *Provi debam Dominum in conspectu*
meo semper, quoniam à dextera est mihi ne com-
movear, propter quod latatum est cor meum, &
exultavit lingua mea, insuper & caro mea re-
quiescet in spe.

Quidquid aliunde te angat, memor esto præ-
fentis Dei, hunc angorem tuum permittentis:
& statim interna quadam suavitate afficeris, Re-
nuit inquit idem, *consolari anima mea, memor*
fui Dei & delectatus sum. Sic & de Machabæis:
Præfentia Dei magnifice delectui, prostraverunt
hostes suos ad multa millia.

Secunda facultas est intellectus qui naturali
seu supernaturali modo percipit quàm sapien-
ter Deus & amanter, seu, ut ait Sapiens, *Quam*

fortiter attingat à fine usque ad finem, & dispo-
nat omnia suaviter. Licet enim nonnulla sint
inscrutabilia & quorum ratio investigari non
debeat, plurima tamen sunt, quæ non modò in
se comprehenduntur, sed ex ipsis alia longè à
sensibus remotiora, quemadmodum ait Apo-
stolus, *Invisibilia ipsius à creatura mundi per ea*
quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur, sempiter-
na quoque ejus virtus & divinitas. Hæc est co-
gnitio vespertina Angelorum de quâ sanctus
Augustinus in Genesim, cum sic in creaturis vi-
detur Deus, sicut est matutina cum in Deo vi-
dentur creature. Quàm sit verò suavis & ju-
cunda illa cognitio vel ex eo facile colligi po-
test, quòd sit altissimæ contemplationis obje-
ctum & causa, quæ ita mentem admiratione rap-
it & affixam Deo tenet, & vix inde possitavel-
li. *Quia delectasti me Domine in factura tua, &*
in operibus manuum tuarum exultabo: quàm
magnificata sunt operatua Domine, nimis pro-
funda facta sunt cogitationes tuæ: vir insipiens
non cognoscat, & stultus non intelliget hæc. Van-
enim sunt omnes homines in quibus non subest sci-
entia Dei: & de his quæ videntur bona, non po-
tuerunt intelligere eum qui est: neque operibus
attendentes agnoverunt quis esset artifex. Hæc
est optima pars quam qui eligit non auferetur
ab eo.

At cum voluntatis quæ tertia est facultas, af-
fectus jungitur intellectui, & in amorem cogniti
Creatoris inardescit, suamque simul libertatem
paternæ illius providentiæ penitus abdicat: tum
verè beatus ille quantum hic esse potest qui sic
Deum videt & amat, quia nihil in humanis il-
lum conturbat: non adversus fortunæ casus,
non injuria temporis, non paupertas, non ægru-
tudo, non ipsa mors: quia nihil horum est sine
Dei nutu, & quidquid à Deo est, præterquam
quod non nisi sapienter & provide est ordina-
tum, hoc solo tamen quod à Deo est, ita placet
bonæ

Pf. 15.

Pf. 76.

1. Mach.

35.

Sap. 8.

Rom. 1.

Pf. 91.

Sap. 13.

Luc. 10.